

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf> (дата звернення: 03.11.2022).

3. Осадча О. Фонові знання, як важливий аспект формування міжкультурної компетенції. *Південний архів*. 2018. №72, Т.2. С. 130–132.

4. Common European Framework of Reference. URL: <https://rm.coe.int/16802fc1bf> (дата звернення: 03.11.2022).

5. Hartin T., Rangelova R. Understanding background knowledge and prior knowledge. *Studycom* : веб-сайт. URL: <https://study.com/learn/lesson/background-prior-knowledge-reading-comprehension-teaching-strategy-benefits.html> (дата звернення: 03.11.2022)

6. Starke K. The importance of background knowledge in understanding text. *Teachhub* : URL: <https://www.teachhub.com/teaching-strategies/2021/08/the-importance-of-background-knowledge-in-understanding-text/> (дата звернення: 03.11.2022).

І. В. Нестерчук

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник:

к. п. н., доц. Н. Р. Прокопчук

ВИКОРИСТАННЯ МЕДІЙНОГО КОНТЕНТУ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

У сучасному розвиненому світі комунікативні контакти людей значною мірою розширюються. Водночас, внаслідок проведення активної інтеграції України у Європейський Союз, зростає кількість міжнародних контактів з представниками інших держав, в свою чергу це зумовлює інтерес суспільства до вивчення іноземної мови, що безпосередньо впливає і на шкільну освіту. Тому особливої актуальності набуває питання використання різних методів підготовки школярів до спілкування з представниками іншомовних держав.

Теорією впровадження сучасних методів навчання, зокрема засобів електронної наочності, займалися відомі методисти та педагоги, такі як Н. Апатова, Б. Гершунський, М. Жалдак, Ю. Машбиця, Н. Морзе, І. Роберт, М. Смульсон, Н. Тализіна та ін.

Метою нашої статті є дослідження методів ефективного використання медійного контенту для розвитку комунікативних вмінь учнів основної школи. Медійний контент є засобом наочності, яка в свою чергу має велике значення у навчанні англійської мови. За допомогою наочності вчитель може урізноманітнити урок та наочно представити певні об'єкти та процеси на екрані. У зв'язку з розвитком сучасного суспільства все більшої популярності набирає електронна наочність. Світ змінюється і зараз ми спостерігаємо

період діджиталізації, тобто все йде до того, що усі сфери життя зараз розміщуються у комп'ютерах та смартфонах. Система освіти не виняток, сучасним дітям цікавіше вчитись за допомогою нових технологій, тому більшість вчителів відходить від традиційних методів навчання та опановує новітні методи та починають використовувати сучасні матеріали в тому числі і медійні. Тому безумовно вчителям необхідно використовувати не тільки матеріал, викладений в навчальних посібниках десятилітньої (а іноді і значно більше) давнини, але і інформацію, наявну у відкритому доступі, тобто в електронному вигляді.

Більш того, як ніколи актуальним цей вид наочності став протягом дистанційного навчання у зв'язку з пандемією. У 2019 році ми зіштовхнулись з новим явищем, таким як пандемія, пов'язана з COVID-19, тому усі заклади освіти перейшли на новий вид навчання – дистанційне навчання.

Це стало викликом для українських освітніх закладів оскільки це досить нова форма навчання для українських шкіл, що викликало ряд складнощів, але з часом ми пристосувались до нових умов і знайшли рішення. Найзручнішим варіантом роботи стала саме використання електронної наочності, так як це був єдиний вихід представляти та опрацьовувати новий матеріал з учням онлайн.

В умовах сьогодення школа має готувати не лише особу яка має певні знання, але й особистість, яка може використовувати отримані знання для здійснення діяльності у будь-якій сфері суспільного життя. Тому на сучасному етапі розвитку освіти особливої актуальності набуває питання щодо організації процесу навчання з використанням електронних наочних засобів.

Отже, підсумовуючи зазначене, **актуальність** даного питання визначається потребами сучасного освітнього процесу й основними програмними документами школи [2], які зумовлюють роботу над подальшим удосконаленням системи вивчення англійської мови, пошук шляхів формування й розвитку ключових компетентностей учнів середньої школи.

Як зазначалось вище, головною метою навчання англійської мови у школярів полягає у формуванні в учнів комунікативної компетентності, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

В сучасних умовах розвитку системи освіти засоби наочності є важливим елементом організації системи засобів навчання. Доцільно виділити наступні основні **принципи наочності навчання** в процесі вивчення англійської мови:

1. необхідно визначити мету використання засобів наочності;
2. комплексно використовувати окремі види наочності, які забезпечать найбільший ефект;
3. залучати школярів до роботи із засобами наочності;
4. застосовувати систему наочності на всіх етапах навчального процесу;

5. демонструвати засоби наочності послідовно в міру подання навчального матеріалу;

6. використовувати засоби наочності як елемент доповнення до матеріалу, що вивчається, тощо. [1]

У середній школі застосування наочності на уроках англійської мови має на меті:

- розширення чуттєвого досвіду учнів;
- розвиток спостережливості в учнів;
- пізнання властивостей предметів під час практичного навчання;
- створення умов для формування опори для самостійного навчання й систематизації навчального матеріалу під час навчання школярів.

Питанням використання електронної наочності у навчальному процесі займалось багато відомих вчених. Використанням інтерактивних дошок займалися В.А. Антоненко, Г.Ф. Бонч-Бруєвич, С.П. Лабудько, Н.В. Морзе; електронних посібників – Л.І. Білоусова; пошукової системи Google – Т.К. Варенко, Н.О. Химиця та інші.

Підсумовуючи вивчений теоретичний матеріал нашому дослідженні під медійним контентом ми розуміємо універсальний засіб навчання і виховання, яке відображає різноманіття конкретних явищ, предметів навколишнього світу за допомогою цифрових технологій; організує сприйняття і спостереження учням реальної дійсності; значно впливає на сенсорну сферу учня, розвиває його спостережливість, мислення, уяву; стимулює пізнавальну і творчу активність, допомагає розвитку інтересу до навчання; підвищує якість засвоєння тощо. [3]

Однією з беззаперечних переваг використання медіа у навчанні є інтерактивність. *Інтерактивність* досить широке за змістом поняття, за допомогою якого в сучасній науці розкривають характер і міру взаємодії між об'єктами. У навчанні із застосуванням інформаційних і комунікаційних технологій інтерактивність є «можливістю користувача активно взаємодіяти з носієм інформації, на власний розсуд здійснювати її відбір, міняти темп подання матеріалу» [3].

Отже, інтерактивність надає електронній наочності когнітивний (пізнавальний) характер, вносить ігрові і дослідницькі компоненти в учбову роботу, природним чином спонукає учнів до глибокого і усебічного аналізу властивостей об'єктів і процесів, що вивчаються.

Окрім цього, однією з ключових характеристик електронної наочності є її *доступність*. Цей вид наочності не вимагає витрати коштів або великої кількості часу. Більшість матеріалів є у вільному доступі в мережі інтернет, тому як вчитель так і учні можуть без перешкод працювати з конкретним матеріалом. До того, основними перевагами електронної наочності ми вважаємо те, що це сучасно та цікаво учням і доступно кожному. Також використання засобів електронної наочності дозволяє підвищити продуктивність навчального процесу, стимулювати пізнавальний процес

учнів, організувати плідну роботу учнівського колективу творчого та дослідницького характеру, самоосвітню діяльність учнів.

Представимо зазначене у вигляді наступної схеми.

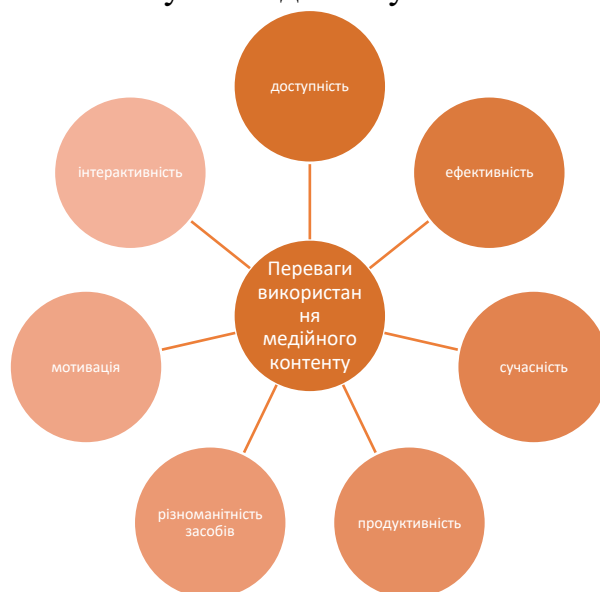

Рис 1.1. Переваги використання медійного контенту.

Проте, незважаючи на численні переваги даного засобу навчання він має певні *недоліки*, а саме, не завжди є доступ до інтернету, це унеможлиблює його використання, або певні технічні проблеми. Також суттєвим недоліком є необхідність наявності смартфона у кожного учня, що не завжди можна забезпечити. Окрім того, є вчителі, які не мають бажання використовувати сумасні методи навчання, а надають перевагу традиційним засобам навчання.

Види електронної наочності можна розділити на три групи: *динамічні, статичні та мультимедійні*. До динамічних відносяться *відео, фільми, GIF, liveworksheets* тощо. Статичні – це *електронні словники (Longman Dictionary або Oxford Dictionary); електронні картинки, мему* тощо. Також є мультимедійні засоби навчання, тобто *мультимедійна лекція або презентація та мультимедіапанорама*.

Мультимедійна наочність – це засіб навчання, в якому поєднані інформаційні об'єкти різних типів: зображення, звук, текст. Прикладами мультимедійної наочності будуть мультимедійна лекція, мультимедіапанорама, мультимедійна презентація та різні види додатків[3].

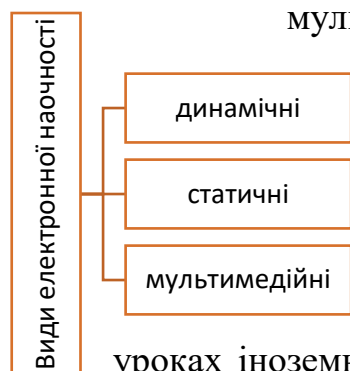

Рис 1.2. Види електронної наочності

З метою визначення наскільки бажаним та ефективним є використання електронної наочності для розвитку монологічної компетентності на уроках іноземної мови нами було проведено опитування вчителів та учнів міста Житомира та області. В опитуванні взяло участь 67 учнів 5-7 класів та 27 вчителів шкіл. Приклади анкет наведено у додатках А і В. Так на

запитання: «Чи вважаєте Ви доцільним використання електронної наочності на уроках англійської мови?» більшість вчителів (82%) та учнів (93%) дали позитивну відповідь, тобто вони підтримують запровадження сучасних технологій на уроках ІМ. А ось питання «Чи застосовуєте Ви електронні засоби навчання на уроках?» викликало неоднозначні відповіді. На запитання: «Яку форму електронної наочності Ви використовуєте найчастіше?», 78% вчителів відповіли «e-pictures». Таким чином, в ході опитування, нами було з'ясовано, що великий відсоток вчителів не знають, які засоби ЕН можна використовувати при вивченні ІМ і користуються лише електронними картинками. Опитування серед учнів, показало, що вони хотіли б використовувати ІТ в навчанні. 90% учнів відповіли «Так» на запитання: «Чи хотіли б ви використовувати ІТ у своїй навчальній діяльності» Частина опитуваних вчителів часом використовує цей вид наочності (38%), але більшість все ж дотримується традиційних засобів навчання (60%).

Проаналізувавши відповіді, ми дійшли до висновку, що більшість вчителів та учнів підтримують ідею впровадження електронної наочності в процес навчання.

Як впливає з опитування, 80% вчителів підтримують впровадження електронної наочності в процес навчання. 20% опитаних невпевнені щодо ефективності цієї роботи і вважають, що для цього потрібна довга підготовка. Щодо учнів можемо зробити висновок, що 87% учнів підтримують представлену ідею і вважають її цікавою та сучасною і лише 13% не згодні, що електронна наочність може бути ефективною під час вивчення англійської мови.

Опираючись на все вище сказане можна зробити **висновок** що використання медійного контенту для розвитку комунікативних вмінь учнів основної школи є доцільним. Це є одним з найпрогресивніший методів навчання, який мотивує учнів, підвищує динаміку навчального процесу, стимулює пізнавальні процеси учнів та допомагає учням навчатись самостійно.

Список використаних джерел

1. Кривонос О. М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні: навч.-метод. посіб. / О. М. Кривонос ; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. - Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 182 с.
2. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.) / Рекомендовано МОН України : Наказ від 12.07.2021 № 795. 42 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1Lvr1Juvpo3CMswCPPtWQozxXDQpq_yH-/view
3. Види наочних засобів навчання. URL: https://stud.com.ua/38890/psihologiya/vidi_naochnih_zasobiv_navchannya